Бачки Универзитет

часопис историјске секције
ОШ „Свети Сава"
Бор

Мај 2022. године, број 23

Издавач:
Новинарска секција ОШ „Свети Сава” Бор

За издавача:
Мирјана Лазић, директор школе

Главни уредници:
Јелена Илић, проф. историје,
Ивона Антић Јовановић, проф. разредне наставе
Тамара Стошић, проф. српског језика,

Чланови новинарске секције:
Марта Стојмировић, Теодора Николић, Јана Контић, Милица Радичевић, Зорана Младеновић, Јања Јовановић, Нина Николовски, Анастасија Сталетовић, Анастасија Николић

Фото:
Чланови новинарске секције

Сајт:
www.ossvetisava.wordpress.com

Е-адресе:
ossvetisavabor@ptt.rs
ossvetisavaizbora@gmail.com

Телефон:
+381 30 421 688

Телефон и факс:
+381 30 422 673

Адреса:
Моше Пијаде 31, 19210 Бор, Република Србија

Штампа:
Штампарија „Терција” ДОО Бор

Тираж:
50 примерака

РЕЧ РЕДАКЦИЈЕ

Драги наши читаоци,

Након дужег времена поново имамо прилику да вам представимо још једно издање Ђачког универзитета. Потрудили смо се да вам овај број часописа остане незаборављен и да уживате у њему највише што можете јер како се каже „после буре море избацује бисере”. На њему је радила екипа која се максимално потрудила да вам све рубрике буду занимљиве и мало боље упознате нашу школу и дешавања у њој. Наш цитат који смо издвојили за вас гласи:

– Ако заиста желите нешто да урадите, наћи ћете начин. Ако не, наћи ћете изговор!

РЕЧ ДИРЕКТОРА

Ово су наше прве 52 године. Од далеке 1970. године, када је основана наша школа, протекло је много времена. Од тада па до данас с поносом носимо име најславнијег српског просветитеља. Упркос историјским превирањима и разним дешавањима, тадашња Основна школа „29. новембар" мења назив у „Свети Сава". То име обележило је традицију и интегритет ове институције. Изнедрили смо мноштво младих генерација ђака и утемељили им основе образовања и васпитања.

Променио се живот, дошла су нова интересовања, пандемија је обележила планету, ера је дигиталне писмености. Школа је и даље стечиште знања. Нека зидовима наше школе одјекује дечји смех и галама. Будимо још успешнији. А нама у аманет остаје да негујемо традицију рада и успеха за наредни век постојања школе. Нека ово време које долази буде наше време мудрости и знања.

С поштовањем,

Мирјана Лазић

ПОСТИГНУЋА НАШИХ УЧЕНИКА

Такмичења у школској 2021-2022.год.

Име и презиме ученика	Разред	Предмет	Ниво такмичења
1. Алекса Радовановић	трећи разред	Математика	3. место (општински ниво такмичења)
2. Милан Алексић	пети разред	Математика Физичко васпитање – стони тенис (екипно)	2. место (општински ниво такмичења) 2. место (окружни ниво такмичења)
3. Никола Алексић	шести разред	Математика Техника и технологија Физичко васпитање – стони тенис (екипно)	3. место (општински ново такмичења) 2. место (општински ниво такмичења) 1. место (окружни ниво такмичења) 2. место (окружни ниво такмичења)
4. Миљана Илић	осми разред	Физичко васпитање – пливање	1. место (окружни ниво такмичења) 9. место (републички ниво такмичења)
5. Јовановић Нина	пети разред	Физичко васпитање – пливање	3. место (окружни ниво такмичења)
6. Јања Јовановић	шести разред	Српски језик Међународна јуниорска еколошка олимпијада Историја	3. место (општински ниво такмичења) 2. место 2. место (општински ниво такмичења) 2. место (окружни ниво такмичења)
7. Лена Минић	седми разред	Хемија	3.место
8. Страхиња Србуловић	шести разред	Техника и технологија Физичко васпитање – стрељаштво (екипно)	2. место 9. место (републички ниво такмичења)
9. Илија Барбуловић	шести разред	Биологија – државно првенство истраживачких радова Међународна јуниорска еколошка олимпијада	3. место (окружни ниво такмичења) 2. место (републички ниво такмичења) 3. место (међународни ниво такмичења) 1. место

ПОСТИГНУЋА НАШИХ УЧЕНИКА

10.	Ива Николић	шести разред	Међународна јуниорска еколошка олимпијада	1. место
11.	Ненад Војиновић	осми разред	Физичко васпитање – стони тенис (појединачно) Физичко васпитање – стони тенис (екипно)	9. место (републичко ниво такмичења) 2. место (окружни ниво такмичења)
12.	Данијел Ранђеловић	седми	Физичко васпитање – стрељаштво (појединачно) Физичко васпитање – стрељаштво (екипно)	18. место (републички ниво такмичења) 9. место (републички ниво такмичења)
13.	Алекса Ковачевић	шести	Физичко васпитање – стрељаштво (екипно)	9. место (републички ниво такмичења)
14.	Катарина Нешић	шести	Физичко васпитање – џудо	2. место (републички ниво такмичења)
15.	Сања Накољесковић	седми	Физичко васпитање – Атлетика	3. место (међуокружни ниво такмичења)
16.	Алекса Ђорђевић	шести	Физичко васпитање – атлетика	3. место (окружни ниво такмичења)
17.	Далибор Нешић	осми	Физичко васпитање – џудо	5. место (републички ниво такмичења)

НАШИ СТВАРАОЦИ

Моја школа

Били смо ђаци мали
када смо у ђачке клупе стали.
Васпитачица наша мила
нашим цртежима се поносила.

Најбољи друг ме прати свуда,
са њим су могућа сва чуда,
он ми помаже кад невоља дође,
уз друга брже и час прође.

Наставнице Јелена и Тамара свашта ме уче
уз њих ми дан прође ко јуче.
У школи сам сморен за предмете све,
а кад крене Никола и српски,
орасположе ме.

Најлепше доба то зна свако,
у школи, у клупи, него како.
Школска година брзо ће проћи
и летњи распуст поново доћи.

Алекса Живић 8-1

Ој, Саво

Ој, Саво, школска славо,
Ој, Саво, мудра српска главо,
Ој, скромни човече што дете учиш,
да не краде, да не лаже већ лепо учи.

Јована Костандиновић 4-2

Моја школа

Свети Сава је школа моја,
у њој стичемо знања нова.
У осам сати свакога дана
одјекне граја раздрагана.

Моја је школа, моја кућа друга,
у њој живи и срећа и туга.
Више среће, мање боли,
моја се школа свим срцем воли.

И нова знања стичемо лако,
Школарко бити и није лако.
У школи се нижу нова другарства,
то јесу врата нашега царства.

Јана Симић 4-2

Моја школа

Велика школа моја,
пуни зидови шарених боја.
Рози, зелени и плави,
ту се скупљају сви другари.

Волим њене плоче, клупе,
кад почне час ту се деца скупе,
долазе знање да покупе.

Скоро нико од нас школу не воли,
али се свако после за свој живот боји
и како рачуне да преброји.

Разне вредности и врлине
моја школа носи,
ко у њу иде,
тај се њом поноси.

Милица Радичевић 7-1

НАШИ СТВАРАОЦИ

Моја школа

Школа зове ђаке своје,
устајте, не касните
у учионице своје!
Знам да вас мрзи,
знам да сте лењи,
али ту вас чекају нови поени.

Школа нам будућност кроји,
школа нас учи и моли,
да будемо вредни ђаци
и добри школарци.

Ту је другарство,
љубав и смех,
а понекад буде
и неки пех.

Ближи се распуст,
сви се радују
и потајно се успеху надају.
Али и тада када нема школе,
сви је некако потајно воле
и желе да што пре распуст прође
и ново дружење опет дође.

Нина Николовски 6-1

Песма о школи

Сваког септембра, првог или трећег,
настаје бука које нема веће.
Ђак до ђака у ред стоји и
лагано минуте у себи броји.

Радост и срећа тада су главни,
а ђачићи мали, тад постају славни.
Шарене торбе, књиге и ранци,
постају њихови омиљени знаци.

Оловке оштре, гумице разне,
свеске и блокчићи њих прелепо красе,
Шљокице, албуми и понеки лутак
у торбама њиховим пребива кутак.

Пуно је песама створила школа,
пуно је љубави створила она.
Навике добре, навике здраве,
од свих направе борце праве.

Милица Радичевић 7-1
Зорана Младеновић 7-1

My school

I like school
and school likes me
I'm as happy
as I can be!

I made new friends
and learned new things,
this is really so,
and the reason that I'm telling you this
is that I want you all to know:

I like school
and school likes me,
I'm as happy
as I can be!

Teodora Curović VI-2

НАШИ СТВАРАОЦИ

Свети Сава

Свети Сава је наш први учитељ
и заувек верни пријатељ.
Све га школе славе и воле
и његовој химни не могу да одоле.

Двадесет седмог јануара у нашој школи
решавају се све боли.
Ломи се погача и части се вином,
и сви се поносимо Немањиним сином.

Уз њега се чисти из човека,
свака лоша заклетва,
и њега ћемо славити довека.

Свети Сава је наш први учитељ
и заувек верни пријатељ.
Све га школе славе и воле
и његовој химни не могу да одоле.

Он је наш божији пријатељ
и ослобађа људе од зла,
па је зато њему
посвећена ова песма.

Јована Костадиновић 4-2

Моја школа

Има једна бела зграда
ту близу центра града,
носи име „Свети Сава”
знате ли, знате ли шта је то?

У дворишту ове зграде,
весела се граја чује
сви хитају ка улазу
док звоно одјекује.

Ту се знања важна стичу,
пријатељства нова ничу,
оцене се лепе деле,
деца и родитељи се веселе.

То је једна бела зграда
ту близу центра града,
име јој је „Свети Сава”
то је моја школа права.

Матеа Симикић 4-2

My school

My school is a very beautiful place. I really like going to school because of very interesting subjects that we attend at school.

Our school building is white outside, and the interrior is yellow and dark orange. Classrooms in our school are different and each of them is special in its own way. We learn Russian language at school too. For me, this language is not hard, although most of the pupils say that it is very hard to leaarn. I think that my school is very different from other schools. For me it is the best school, because the pupils are very social and I have a lot of friends at school. We have a school magazine. It was a history magazine at first. I haven't read all the numbers, but I liked it a lot. We also have a school library. There are a lot of interesting books that I have read. We have a lot of school projects and I always look forward to them, because when we finish a project, our school is better decorated and looks nicer.

Janja Jovanović VI-2

ЂАК ГЕНЕРАЦИЈЕ

Ја сам Николина Фуфуловић, имам 15 година и прошлогодишњи сам ђак генерације. Основну школу „Свети Сава” ћу сигурно памтити цео живот, како по људима које сам упознала, тако и по разним догађајима.

Слободно време проводим излазећи са пријатељима, одлазећи у биоскоп и цртајући. Викенде проводим у селу Горњану, где сам провела већи део детињства. Основну Школу „Свети Сава” сам уписала приликом поласка у шести разред, када сам се и доселила у Бор. Прва година у тој школи ми је била најтежа јер сам се нашла у потпуно новом окружењу где нисам познавала никога. С временом сам се уклопила и тако стекла нове пријатеље, а најдраже ми је то што сам остала у контакту и са оним старим из претходне школе. Не могу а да не споменем наставнике који су ми пружили ветар у леђа и незаборана искуства са такмичења. Моја разредна Јелена Илић, наставник Дејан Балановић и други, пружили су ми највише подршке, због њих сада имам прилику да напишем овако нешто. Наставник Дејан ме је спремао за такмичење из предмета Технике и технологије, у дисциплини ракетно моделарство. Нисам знала ништа о томе, али ми је деловало веома занимљиво. Уз мало муке, али и забаве, стигла сам до републичког такмичења, на које сам најпоноснија. Тамо ми је било презабавно. Освојила сам друго место. Сећам се да сам на том такмичењу срела пријатеље из своје старе школе, тако да сам била пријатно изненађена. А да, била сам и разочарана у тренутку када ми је ауто прегазио ракету која је слетела тачно на средину пута, будући да сам имала наду да ће слетети поред. Нисам превише жалила за тим будући да сам освојила максималан број бодова за тај део такмичења, али ће ми тај призор заувек остати у сећању. Ишла сам и на такмичење из физике са наставником Бојаном Спасићем. Иако нисам прошла на републички ниво такмичења, било ми је интересанто учити тај предмет. Оно што данас могу рећи за то јесте да ми није жао ниједног дана проведеног дуже у школи пошто сада у средњој школи решавам задатке какве сам тада решавала и видим огромно олакшање будући да сам их савладала још у шестом разреду. Била сам члан и вршњачког тима. Радили смо занимљиве пројекте и имали радионице на којима смо разговарали о многим стварима о којима се иначе не прича довољно, а ипак су веома битне. Током рада у том

Фуфуловић Николина

тиму размишљала сам о стварима о којим иначе никада нисам, тако да ми то пружило један нови поглед на свет. На крају осмог разреда одлучила сам да упишем Машинско-електротехничку школу у Бору. Уписала сам смер „Администратор рачунарских мрежа”, а ту одлуку сам донела последње недеље пред упис. Искрено, нисам очекивала да ћу се снаћи, међутим веома сам задовољна и не кајем се ни најмање што сам донела такву одлуку.

Да могу да вратим време, сигурна сам да не бих ништа променила јер верујем да ме је свака одлука, била она погрешна или не, научила нечему. Поред свих догодовштина, позитивних и негативних искустава, драго ми је што су та школа и људи из ње обележила моје одрастање.

ИНТЕРВЈУ СА ОСНИВАЧЕМ ЧАСОПИСА

1. Ви сте наставница историје у пензији. Одакле интересовање за историју, зашто баш историја?

Да, ја сам наставница историје и географије. Име ми је Николица Младеновић. Искрена да будем, више ме је привлачила адвокатура и уопште правне науке, те је требало да студирам права. Међутим, сплет породичних околности одвео ме је на другу страну, па сам уписала историју на ВПШ у Нишу. Тада су историја и географија важиле за равноправну групу. Историју сам уписала из више разлога: она је основни темељ правних наука, мој идол био је професор историје из гимназије коју сам претходно завршила у Књажевцу. Ја сам историју схватила као једну животну причу појединца и друштва у глобалу, причу која се дешава у времену и простору. Све што се дешава је везано узрочно-последичним односима. С правом је она „учитељица живота”.

2. Колико сте година провели у нашој школи? Сада када сте у пензији да ли Вам недостаје рад са децом?

Укупно сам у просвети провела 35 година рада. У вашој школи сам провела укупно 30 година до пензионисања, од 1977. до 2007. године. За то време, као разредни старешина извела сам скоро осам генерација ученика. Данас су то добри људи, врсни стручњаци свих образовних профила расути по Србији и целом свету. Ја сам на њих поносна, а надам се и они на мене. Повремено се чујемо преко друштвених мрежа.

Просветарски посао је леп, частан, друштвено користан, хуман и племенит посао. Рад са децом подмлађује, проширује видике знања. Наставник као предавач мора стално да се усавршава, да посећује стручна предавања, семинаре, да прати литературу, архивску грађу... И данас, са моје лепе 73 године старости, у души се осећам као дете и могу вам рећи да ми понекад недостају та школска дечица, њихови осмеси, шале, несташлуци, покоји испричани виц... Недостаје ми и школски колектив, који је доста подмлађен.

3. Сећате ли се неких анегдота из периода док сте радили?

Искрено речено, често преслишавам своју меморију и не могу да се сетим баш тако упечатљивих лапсуса и пошалица. Сећам се да смо часове започињали добрим вицем, да смо се гласно смејали, опуштали, па започињали озбиљан рад.

Сећам се једне анегдоте када смо срећивали кабинет историје у школски музеј и у току дискусије о кабинетским збиркама, устаје ученик и обраћа се мени речима: „Наставнице, моја баба Милица има 80 година, стара је, изнемогла... Могу ли да је доведем овде у кабинет и оставим у музеју као експонат?" Смејали смо се и стално понављали његове речи. Сећам се да се ученик звао Ненад Стојановић, данас живи са породицом у Норвешкој.

4. Покренули сте часопис „Ђачки универзитет", који и данас постоји у нашој школи. Одакле је потекла идеја?

Тачно. Часопис сам покренула 2003. године у договору са тадашњом директорицом Емилијом Чолак и члановима историјске секције. Ја сам дала предлог за покретање тог часописа и предлог је прихваћен. Неко је морао да финансира штампање часописа код „Графомеда", а директорица је била задужена да нађе спонзора за то. Тај часопис је био тада први и једини часопис који је нека школа у општини Бор покренула. Ми смо тада „пробили лед", што се каже, а стање данас није ми познато.

Морам да истакнем чињеницу да су сви ученици од петог до осмог разреда, а делом и нижи разреди, били чланови историјске секције и према својим нахођењима, склоностима, тежњама добијали су задужења за које ће рубрике припремати текстове. Повезани су били са градском библиотеком, из које су користили архивску грађу. Текстове су предавали члановима редакције, у коју су, поред ученика, били укључени педагог школе, наставник српског језика, задужен за језичку исправност текстова, наставник историје за проверу тачности података и повремено директор школе.

Часопис је био замишљен као објединитељ свих историјских активности у школи, а то су: настава историје, музеј-кабинет и историјска секција.

Циљ покретања био је да се период историје Немањића врати у редовне токове.Тај период српске државности, духовности и културе био је запостављен, намерно или не. Када смо уредили музеј-кабинет и часопис, често нам је посету долазила *Телевизија Бор* да снима кабинет и презентацију часописа. Телевизија *Happy* из Београда нас је посетила, снимила кабинет и часопис и потврдила нам причу да је наш кабинет први у Србији, уз кабинет биологије у једној београдској школи, а часопис дотле једини, то су нам потврдили из телевизије *Happy.*

5. Јесте ли Ви дали назив часопису или Ваши ученици?

Неко је морао да предложи име. То је почетак. Давали смо разна имена и ниједно нам није било озбиљно. Када сам ја предложила ово име, сви чланови секције и остали ученици су га прихватили. Радећи у бољевачкој школи од 1971. до 1977. године, користила сам ово име за све своје активности, па сам исто име предложила и за часопис, а као што сам претходно рекла, он је објединитељ свих историјских активности, као и школских секција које су

сарађивале у часопису (ликовне, литерарне, новинарске, по потреби секције страних језика). Ликовна секција је израђивала насловне предње корице за часопис, њихови талентовани ученици су осликали у музеј-кабинету прозоре и зидове историјским детаљима.

6. Имате ли омиљени део часописа?

Мени је омиљен и подједнако драг сваки део часописа, сваки број и сваки тираж. Текстови и илустрације су различити од броја до броја, као и насловне корице. Трудили смо се да се не понављамо, већ да понудимо нешто ново у сваком броју.

За мене су биле интригантне чињенице и садржаји о средњовековним владарима, лична биографија, манастири и све чега у уџбеницима нема, а постоји у литератури.

7. Која тема Вам је била најзанимљивија?

Текстови о владарима из немањићке лозе. Градња манастира и српска државност, духовност и култура. Биографија Светог Саве у целини.

8. Имате ли неку поруку за данашње ученике?

Разликују се данашње генерације од ранијих, некадашњих. Не можемо ни њих да кривимо за све лоше што се дешава међу њима. Морамо да погледамо целокупну друштвену ситуацију у свету и код нас као део света. Све моралне вредности друштва су деградиране, првенствено породице из које та деца потичу. Свака част изузецима, породицама које су комплетне, па и код њих нешто не штима у васпитавању деце.

Данашња омладина, односно школска деца, преокупирана је мобилним телефонима и игрицама, те су према школи и обавезама равнодушни. Нема код њих озбиљности у раду, такмичарског духа, тежње да постигну нешто више у свом животу. Треба их уозбиљити, треба им усадити у свест чињеницу да ће успехом, односно упорним и озбиљним радом обезбедити себи бољу и лепшу будућност.

Дакле, децо, оставите или мање се играјте на друштвеним мрежама, а више прионите раду како бисте својим породицама некада обезбедили лепшу будућност.

Шта друго може да им се нуди у ситуацији када је целокупно друштво посрнуло и изгубило прави значај? Без здраве државе и здраве породице нема ни успешне младости и будућности. Честитам вам јубилеј „50 година рада школе”.

Масленица

Масленица – самый старый русский праздник в конце зимы. Масленицу начинают праздновать когда кончается зима и начинается весна. На Масленицу пекут блины, потому что они символ солнца: жёлтые, круглые и горячие. Обычно праздник проходить в центре города. Там строят ярмарки на которых можно попробовать блины и другие сладости. В последний день Масленицы сжигают куклу- символ зимы. Русская Масленица- это весёлый праздник, который всем очень нравится. Во время Масленицы нельзя скучать.

Масленица је најстарији руски празник на крају зиме. Масленица се слави када се завршава зима и почиње пролеће. Током Масленице се пеку палачинке зато што су оне симбол сунца: жуте, округле и врућe. Обично се празник одвија у центру града. Тамо постављају сајмове на којима се могу пробати палачинке и други слаткиши. Последњег дана Масленице пале лутку – симбол зиме. Руска Масленица – то је весели празник који се свима много допада. За време Масленице не треба се досађивати.

IN MEMORIAM

Александра Пиљевиић је рођена 11.9.1970. године у Бору, а била је професорка руског језика у ОШ „Свети Сава” у којој је радила преко 20 година. Детињство је провела у Врању. Са тринаест година се вратила у Бор и ту завршила основну и средњу школу. Одувек је гајила љубав према руском језику због чега и уписује Филолшки факултет у Београду. Као професор руског језика, први пут је радила у Економској-трговинској школи, замењивала је професоре и у другим школама, али се касније запослила у ОШ „Свети Сава” у којој је радила до краја свог живота. Извела је многе генерације на пут, била је обожавана и поштована међу децом, а она је била увек ведра, насмејана и особа пуна љубави према сваком. Када је била млађа, волела је да организује књижевне вечери на руском и сама буде учесник у њима где би рецитовала песме руских књижевника, а омиљени песник јој је био Јесењин. Своју професију је бескрајно воелла и уживала у њој, јер јој је рад са децом причиваљао задовољство и испуњеност. Преминула је 29.10.2020. године последица тумора, али ће остати запамћена као особа пуна разумевања и толеранције према свакоме, чија је душа пленила неописивом радошћу и топлином.

ВРЕМЕПЛОВ

Прошле су 52 године од када је почела са радом наша школа, институција чији је примарни задатак васпитање и образовање младих нараштаја. Много је ученика прошло кроз нашу школу, много наставника, много родитеља, бака, дека, рођака... и није увек било лако, али све потешкоће смо решавали заједно и до сада успешно.

У Бору су 1970. године постојале три основне школе. На седници Скупштине општине Бор одржаној 28. 4. 1970. године донета је одлука о формирању нове школе која ће носити назив „IV основна школа". За вршиоца дужности директора школе постављен је Игњат Влајић, наставник основне школе „Вук Караџић". Прву школску годину, која је почела 1. септембра 1970. године, похађало је 847 ученика. Тешко је поменути све ученике али су се многи истакли својим радом и залагањима, као и освајањем награда. Први ученик који је постао ђак генерације био је Славољуб Јовановић, који се уписао 1970, а завршио 1978. године. Школа је тада имала двадесет одељења у матичној школи и шест у подручним одељењима у Доњој Белој Реци, Танди и Луки.

У част обележавању 30-огодишњице АВНОЈ-а 1973.године, град је донео одлуку да „IV основна школа" буде преименована у Основну школу „29. новембар". Међутим, променама ту није био крај јер услед промена у држави, уређењу, идеалима, идејама, новог друштвеног поретка мења и се и назив наше школе. Скупштина општине Бор је на седници одржаној 21. 11. 1991.године донела одлуку да се назив Основне школе „29.новембар" промени у Основна школа „Свети Сава". Те 1991. године наша школа је, по добијању новог назива, имала част да организује прву прославу школске славе Свети Сава и први Светосавски бал (заједничку прославу свих борских школа). Школске 1990/1991. године нашу школу је похађало 1100 ученика.

Ученици наше школе су писали и цртали радове за школски часопис „Јасмин", који је објављивао радове ученика свих основних школа у борској општини. Међутим, 2003. Године, на иницијативу наставнице историје Николице Младеновић, која је сада у пензији, Основна школа „Свети Сава" оснива свој часопис „Ђачки универзитет" и те године је први број часописа угледао светлост дана. Часопис су уређивали ученици историјске секције са својом наставницом, па се часопис бавио историјским темама. И дан-данас часопис постоји у нашој школи, само се његова тематика мало променила. На часопису раде ученици новинарске и историјске секције, а теме часописа су шаренолике, од школских тема, преко занимљивости, познатих личности, резултата са такмичења и др. Часопис излази једном годишње у мају поводом спаљивања моштију Светог Саве на Врачару, међутим због пандемијске ситуације то није било могуће у претходном периоду.

Наша школа се налази на адреси Моше Пијаде број 31. У матичној школи има 18 одељења, 9 одељења у нижим и 9 одељења у вишим разредима, док у подручним одељењима у Танди и Доњој Белој Реци има 3 одељења. Број ученика је из године у годину знатно мањи, али постојимо и радимо као једна мала сложна породица.

ШАЉИВИ КУТАК

Наставница географије пита ученика:

– Шта представља плава боја на карти?

Ученик одговара:

– Небо.

Учитељица пита ученике:

– Да ли знате шта је стоматолог?

Један ученик одговара:

– Човек који има велики стомак.

Ученик долази у школу са новом фризуром. Наставница га пита:

– О, имаш нови имиџ!?

Ученик:

– Није имиџ, него гел.

Учитељица пита ученике:

– Да ли знате који се послови обављају у кухињи?

Један ученик одговара:

– Спрема се ручак, а кад маму мрзи, маже се џем.

Девојчица је на поклон добила пса. Другарица је пита:

– Какав ти је то пас?

Девојчица одговара:

– Мали, а кад порасте биће као учитељица.

Учитељица улази у учионицу са новом фризуром. Један ученик жели да јој удели комплимент па каже:

– Учитељице, изгледате као нека госпођа!

Наставница веронауке пита ученике:

– Да ли знате ко је створио Адама и Еву?

Један од ученика одговара:

– Мујо и Хасо.

На часу ликовне културе задата је тема „На рођендану”. Сви ученици су нацртали рођенданску торту, само је један ученик нацртао сто без торте. На питање учитељице где је торта, ученик је одговорио:

– Још је ручак!

Наставница историје пита ученика:

– Ко је Мехмед-паша Соколовић?

Ученик одговара:

– Он је паша Мехмеда Соколовића.

Наставница историје пита ученике:

– Ко крунише владара у Србији?

Један од учениика одговара:

– Исус Христос.

Наставница историје каже ученику:

– Реци ми нешто о Александру Македонском.

Ученик одговара:

– Александар Македонски је чести освајач земаља.

Наставница географије пита ученике:

– Који је главни град Јапана?

Један ученик одговара:

– Кина.

Наставница историје пита ученике:

– Шта је исламизација?

Један ученик одговара:

– Исламизација је трговина.

Други ученик одговара:

– Исламизација је муслиманска вера, она може бити државна и приватна, међусобна.

ШАЉИВИ КУТАК

На часу руског језика
Наставница: – Хајде преведи ми реч мачка на руски .
Ученик: – Па кокошка, наставнице.

ПИТАЛИЦА

Ко је био Иво Андрић?
Он је био зидар и направио је највећи мост на Дрини, али му нису платили.

Зашто на Марсу не успевају концерти?
Зато што је лоша атмосфера.

ВИЦЕВИ

Разговарају два штребера и први каже другом: – Моји родитељи цео викенд неће бити код куће.
На то одговара овај други:
– Благо теби, сада можеш наглас да учиш.

Милица: – Дигитрон је човеков најбољи пријатељ.
Марко: – Зашто?
Милица: – Зато што увек можеш да рачунаш на њега.
Перица: – Сањао сам да једем шпагете.
Јоца: – Па?
Перица: – Па, јутрос нисам могао да пронађем пертле.

МАТЕМАТИЧКЕ ШАЛЕ

– Колико се добија ако се 8 подели на пола? – пита учитељ ђаке.
– Ако делимо одозго надоле, добијамо две тројке. Ако осмицу делимо попреко, онда добијамо две нуле.

– Зашто математичари највише воле једначине?
– Зато што су увек са једном непознатом.

Јања Јовановић 6-2
Горица Станчев

Дафинка

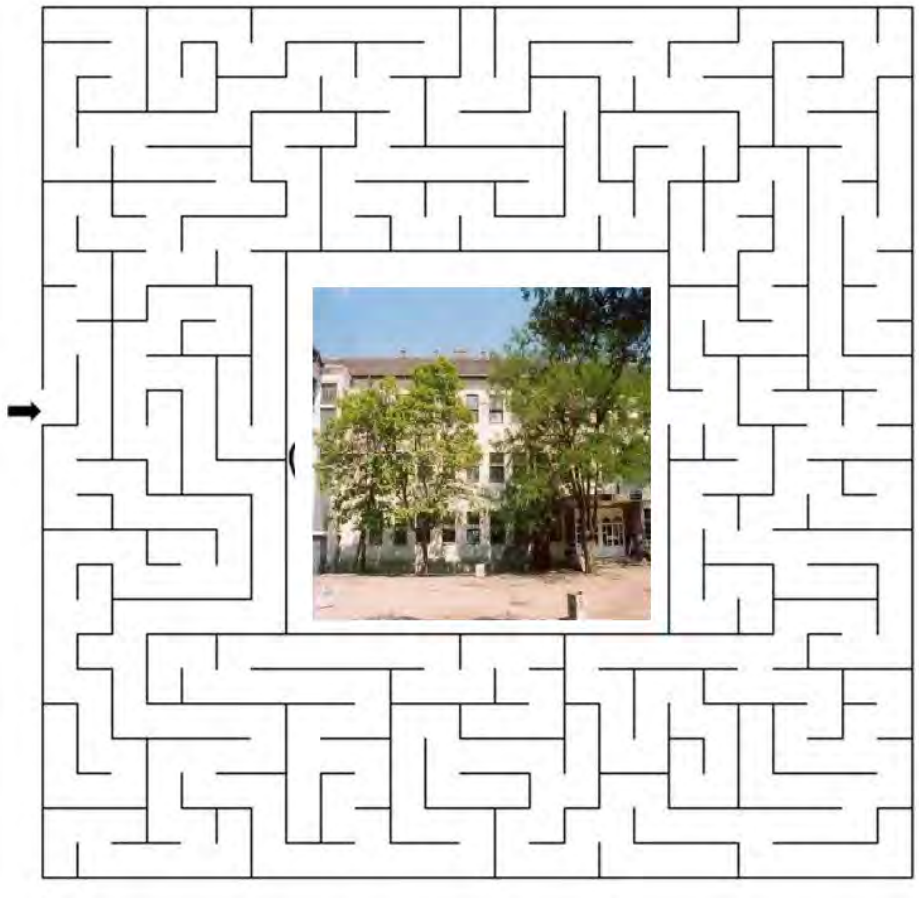
Боже мили чуда великога,
каква разредна беше Милошевић Дафинка.
Ту дође, ту се земља тресе.
Када картом махне, земља Србија издахне.
Дунав кроз Београд тече, не сме нико ово да не зна,
Дафинка рече.
Времена увек мало, чу то Дафина, задња клупа,
ej, тише мало!
Жури, жури, жури, ма стићи неће, научите кући,
питам недеље следеће!
Када тај дан и час дођу, сви се моле Богу да разред прођу!
Дафинка, разредна наша бивша,
у другу школу нам отишла!

Марта Стојмировић 8-2

ЗАНИМЉИВОСТИ

Помози будућем ђаку прваку да пронађе пут до наше школе.
Шта чекаш? Пожури да не закасни!!!

Њ=Ч

П И Е

Главни чуперак

С=М

Е

П=М

математика

Десетица

Ц = С

И

О = А

Свети Сава

ЗАНИМЉИВОСТИ

атмосфера

Марко Краљевић

ЛЕГЕНДА О МИНОТАУРУ

Најпознатија легенда везана за критску културу био је мит о Минотауру. Минотаур је био дете жене критског краља Миноја, Пасифаје, створ са људским телом и главом бика. Да би се осветила Хелију због откривања њене прељубе с Аресом, Афродита је у срцу Хелијеве кћери Пасифаје распалила неприродну љубав према бику. Кад је рођен Минотаур, Миној је по савету Пророчишта наредио да се подигне здање с многобројним салама и ходницима Лавиринт и ту затворио чудовиште. Градитељ Лавиринта био је Дедал, најчувенији грчки архитекта.

Атинске жртве су слате у Лавиринт. Жртве су сваки пут биране коцком. То је нарушило углед краља Егеја. Тезеј је приметио растуће незадовољство међу Атињанима. Зато је, против очеве воље, одлучио да оде на Крит не би ли убиством Минотаура повратио углед свога оца. Пред полазак се договорио са њим да у повратку с Крита развије црна једра ако не успе да убије Минотаура, а бела ако успе.

Стигавши на острво, Тезеј среће лепу Минојеву кћер Аријадну, која се одмах заљубљује у њега и обећава му помоћ ако се обавеже да је поведе са собом и узме за жену. Тезеј пристаје, а она му даје чаробно клупко, помоћу којег он означава пут кроз ходнике Лавиринта.

Нашавши Минотаура у срцу тог здања, он га без тешкоћа убија и изводи остале младиће и девојке. Исте ноћи у потаји отпловљава с Аријадном. Успут свраћају на острво Наксос да преноће. Током ноћи Тезеју се у сну јавља богиња Атина, која му открива да Аријадна није судбином одређена да му буде жена. Стога он напушта уснулу Аријадну и наставља бродом за Атину. Када се ујутру пробудила, Аријадна није предуго патила јер ју је на острву пронашао бог Дионис и оженио се њоме. На путу за Атину Тезеј заборавља да развије бела једра. Егеј, који је на једној стени изнад мора нестрпљиво ишчекивао повратак брода, угледао је црна једра и у очајању се бацио у море, које се од тог времена назива Егејским.

Јања Јовановић 6-2

АКТИВНОСТИ НАШИХ МАЛИШАНА

Једна од традиционалних активности при обележавању школске славе јесте организовање интерног математичког такмичења „Светосавске кефалице” за ученике млађих и старијих разреда матичне школе и подручних одељења Доња Бела Река и Танда.

Свети Сава – Бор

Танда

Свети Сава

Доња Бела Река

У подручним одељењима Танда и Доња Бела Река квиз знања о Светом Сави организовала је вероучитељица Зорица Николић и реализовала га уз помоћ учитељица Иване Павловић и Ивоне Антић Јовановић. Тематски дан посвећен Светом Сави реализовали су сви учитељи. Школска слава у нашој школи обележава се резањем славског колача и пригодном приредбом.

АКТИВНОСТИ НАШИХ МАЛИШАНА

Традиционално се у школи одржава Новогодишњи вашар, где своје радове излажу и продају ученици матичне школе и подручних одељења. Исти ученици учествовали су и на уличном вашару „Улица отвореног срца" у сарадњи са Домом културе.

Ученици млађих разреда учествовали су на два наградна конкурса у организацији SBB FONDACIJE под називом „Не прљај. Немаш изговор!". На првом конкурсу задатак је био да се направи играчка од рециклираног материјала. Учитељице Валентина Трујић, Јасна Јаношевић, Данијела Њамцуловић, Милосава Фуфановић и Драгана Крстић и ученици из одељења осмислили су и направили играчку. На другом конкурсу задатак је био да се напише еколошка песмица и осмисли видео-снимак. Ученици IV разреда уз менторску помоћ својих учитељица Милосаве Фуфановић и Драгане Крстић написали су еколошке песме. Мелодију је осмислила наставница музичког Душица Николић, а видео-запис уснимио је школски фотограф. Техничко-технолошку подршку оба пута добили смо од наставника Дејана Балановића.

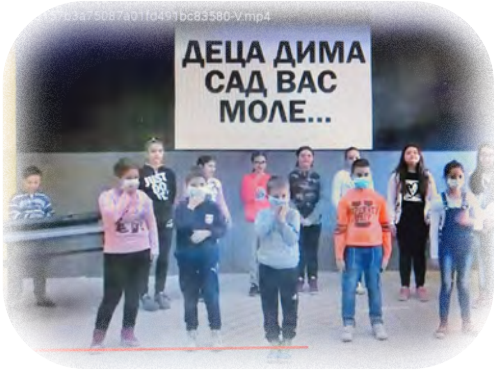

АКТИВНОСТИ НАШИХ МАЛИШАНА

Наша школа учествовала је на наградном AQVA VIVA конкурсу „Покренимо нашу децу”. На конкурсу са својим одељењем учествовале су учитељице Ивона Антић Јовановић, Милосава Фуфановић и Драгана Крстић. Међу најбољим одељењима, укупно 36 из целе земље, нашло се и одељење IV2, учитељице Драгане Крстић, које је награђено пакетом многобројних реквизита за физичку активност.

Игре без граница и маскенбал су омиљене активности које су се више пута организовале и реализовале захваљујући изузетној сарадњи са родитељима, спортским центром и Домом културе.

АКТИВНОСТИ НАШИХ МАЛИШАНА

Ученици млађих разреда, раме уз раме са другарима из старијих разреда, учествовали су са својим менторима учитељицом Ивоном Антић Јовановић, наставницом математике Јасном Милићевић и наставницом хемије Снежаном Каличанин на фестивалу науке „Тимочки научни торнадо" поводом обележавања Светског дана науке за мир и одрживи развој. Ученици наше школе имали су запажено учешће на овом фестивалу, приказавши занимљиве експерименте, игрице из хемије и математике.

АКТИВНОСТИ НАШИХ МАЛИШАНА

У оквиру пројектне наставе, ученици I и II разреда наше школе посетили су пекару Стефани, ветеринарску станицу, зоо-врт, а ватрогасну станицу и градску библиотеку посетила су подручна одељења. У организацији и реализацији пројектних активности учествовале су учитељице Милосава Фуфановић, Драгана Крстић, Валентина Трујић, Јасна Јаношевић, Надежда Илић, Ивона Антић Јовановић, Соња Крачуновић и Ивана Павловић.

АКТИВНОСТИ НАШИХ МАЛИШАНА

Наша школа обележава важније датиме прикладним приредбама на којима ученици презентују своја интересовања у оквиру рада драмске, рецитаторске, фолклорне и ритмичке секције.

ДАН СА ВАТРОГАСЦИМА 193

Како се евакуисати из пожара и најбоље реаговати када се несрећа догоди? Због чега је пожар опасан? Које су мере заштите при великим пожарима? То су само нека од предавања која су ватрогасци-спасиоци припремили за ученике четвртог разреда наше школе.

У оквиру пројектне наставе наши четвртаци провели су дан са ватрогасцима. Тог дана узбуђење је било велико. Циљ пројекта је био оспособљавање ученика за правилно понашање и поступање у случају пожара. Пројекат је отворен загонеткама, ребусима и презентацијом. Упознали су се са радом ватрогасаца на терену и научили пуно ствари које дотад нису знали. Такође су имали и прилику да испробају ватрогасне шлемове. Ученицима је показано како се ватрогасци спремају када добију позив за интервенцију – брзо се спусте низ шипку, још брже обуку своје ватрогасно одело и крену у акцију. Ватрогасци су били расположени да одговоре на сва дечја питања.

Посета је завршена тако што су четвртаци обећали ватрогасцима да ће им поново доћи у посету.

Пројектни продукти су: фотографије, ППТ презентација и видео-запис.

Реализатори активности су учитељице Валентина Трујић, Јасна Јаношевић и Ивона Антић Јовановић.

Јања Јовановић 6-2

ВРШЊАЧКИ ТИМ

Задатак вршњачког тима је да се кроз низ активности током школске године залаже за промоцију, вредновање и усвајање животних вредности – другарства, пожртвовања, толеранције, ненасилних облика комуникације, хуманости.

Ми смо вршњачки тим и трудимо се да нашу школу учинимо пријатнијом за све малим радионицама које носе велику поруку. У протекле две године нисмо урадили мало и срећни смо што смо успели да подсетимо ученике на неке важне ствари. Две године заредом обележили смо Дан борбе против вршњачког насиља као Дан розе мајица. У овим радионицама наши чланови су уз предивно наравњени хамер делили и постере који су били окачени скоро у свакој учионици, а уз доделу постера могли смо да чујемо приче које нас уче о слози и пријатељству. Ове године тај догађај смо означили једном великом розе мајицом која на себи има дивне поруке које наше ученике уче да насиље никад није решење и коју можемо наћи окачену у холу школе. Поред свих ових лепих радионица и акција неколико чланова тима обишло је ниже разреде и презентовало им важност идола, осврнули су нас да треба да пазимо ко су нам узори и показали су нам неке добре примере узора. Четрнаести фебруар нам је протекао сав у љубави кроз љубавни воз и много смеха и радости. Такође смо обележили и Међународни дан људских права, Међународни дан националних мањина, Дан жена, Међународни дан деце и још много тога.

Вршњачки тим нам је донео нова искуства и другачије сагледавање животних ситуација, покренуо нам жељу да не будемо неми посматрачи, него да активно учествујемо у животу школе и ван ње. И да будемо толерантни и пуни разумевања и љубави према другима.

Теодора Николић 8-1

ВРШЊАЧКИ ТИМ

ЗЛОСТАВЉАЊЕ ДЕЦЕ

Односи се на злостављање и занемаривање деце млађе од 18 година. Укључује разне врсте физичког и емоционалног малтретирања, занемаривања, немарност, које резултују нарушавањем дечјег здравља, онемогућавањем преживљавања, развитка или достојанства у контексту одговорности, поверења и снаге. Злостављање деце је глобални проблем са озбиљним дугорочним последицама, као што су комплекси и потешкоће приликом учења. Последице злостављања деце укључују дугорочно оштећење физичког и психичког здравља, као и нормалног социјалног и радног функционисања .

КО ВРШИ НАСИЉЕ?

Насиље врше одрасли, али и деца!
– Насиље могу вршити деца (вршњачко насиље).
– Насиље може бити од стране запослених у установи/школи.
– Насиље може бити од стране породице, породичних пријатеља, али и особа које не познајемо.

ВРШЊАЧКО НАСИЉЕ

О вршњачком насиљу говоримо кад једно дете намерно и више пута повређује оно друго, у жељи да покаже моћ или добије контролу. Насиље не мора бити само физичко, иако је то његов најлакше уочљив облик. Деца насилници много чешће вербално вређају и понижавају своје жртве, искључују их из активности или их излажу јавном руглу преко друштвених мрежа. Омиљени „плен” насилника јесу деца која су другачија, физички слабија или рањива, као и она која на физичке, вербалне или психичке притиске и увреде реагују повлачењем или плакањем.

НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ

Насиље у породици чини свако ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава безбедност детета или душевно стање члана своје породице, душевно здравље или спокојство другог или других чланова породице. Свако има право на заштиту од насиља у породици, у складу са законом.

Анастасија Николић VI-2
Анастасија Сталетовић VI-1
Јања Јовановић VI-2

РЕПРИНТ

ЗАНИМЉИВОСТИ

ТРАДИЦИОНАЛНА МЕДИЦИНА (ЕЛИКСИР ЖИВОТА)

У Старом завету из 6000-те године, пре нове ере, помињу се чудотворне и свете биљке које лече многе болести: камфор, мирта, алоја и друге. Решили смо овог пута да вам испричамо кратку и интересантну причу о алоји.

Код разних народа алоја носи различита имена. Ми ћемо узети име по ботаничару Милеру-Алое барбаденсес Милер. Он је биљку пронашао на Барбадосу и испитивао њена лековита дејства. Да је заиста АЛОЈА прастара биљка и да има чудотворна дејства, показују и писани трагови и цртежи, као и сведочанства познатих личности, који су ову биљку користили.

У Месопотамији (данашњи Ирак) у граду Нипуру око 2200. год. пре Христа, пронађене су глинене плочице са поменом алоје. У Египту су пронађени текстови на папирусу о алоји и цртежи биљке алоје. У Новом завету пише да су Исуса Христа намазали балзамом са око 100 литара алоје и мирте.Први утемељивачи медицине Хипократ, Гален, Диоскорид, Авицена идр., описивали су ову биљку као „еликсир живота” назвавши је царском, краљевском, чудотворном и светом биљком.

Алоју су користили египатски фараони, краљице, свештенице, римски цареви и војсковође, кинески владари, лекари и свештеници, јапански самурајн, индијски председници, шпански освајачи, истраживачи, научници, ратници, космонаути.

- Египатска краљица Клеопатра мазала се алојом да задржи лепоту тела и ведрину ока. Садили су је око пирамида и дуж путева.
- Александар Велики, македонски војсковођа, алојом је излечио прострелну рану задобијену у Палестини. Договорио се са својим учитељем, филозофом Аристотелом, да крену у освајање острва Сокотра у Индијском океану јер је тамо алоја највише успевала.
- Кристифор Колумбо, велики морепловац, сам је изјавио да користи четири биљке: пшеницу-зато што храни, грожђе-зато што усрећује (увеселява) срце, маслину-зато што успоставља склад и алоју-зато што лечи.
- Наполеон Бонапарта, велики европски војсковођа, носио је алоју у ратовима и лечио себе и своје ратнике.
- 1969. године астронаути су кренули у освајање Месеца и у свом космичком броду носили су лекове од алоје.

Азија се са овом биљком упознала 400 год. п.н.е. а Европа 50 .год. п.н.е.

У Европи, најпре у Енглеској, користила се у лечењу између X и XIII века, а у Америку је пренета у XV и XVI веку.

Алоја расте на сувом и топлом земљишту у Северној и Јужној Америци и на Хавајима али, може да успева свуда уколико температура не пада испод 0 степени у дужем периоду.

У Мексику, у долини реке Рио Гранде, Тексасу и Доминиканској Републици, алоја се гаји на плантажама од неколико стотина хиљада хектара.

Постоје фабрике и корпорације за прераду алоје као и лабораторије за испитивање лековитости ове биљке, као и специјалне посуде за транспорт и чување производа алоје.

Данашњи подаци говоре, да се алоја користи у преко осамдесет светских држава.

Заиста занимљиво, коментар није потребан. Можда ћемо и ми пасти у искушење да ову биљку користимо као „еликсир живота”?

Данас, сутра или у догледно време.

Немања Глишановић 7/4

ТРАГЕДИЈА ЧУЧУК СТАНЕ

Чувена Чучук Стана била је жена хајдук Вељка Петровића, највећег јунака из Првог српског устанка. Обоје су рођени у нашем крају, Вељко у Леновцу код Зајечара а Стана у Сиколу код Салаша у Неготинској крајини око 1975.год.

Чучук Стана је опевана у нашим народним песмама а у историју Неготинске крајине ушла је из више разлога: због своје способности, храбрости, судбине али и због тога, што је била жена две велике револуционарне личности и учесник два велика устанка против Турака. Учествовала је у Првом српском устанку од 1804.-1813. год. и грчком устанку од 1821.-1829. год.

Када је хајдук Вељко погинуо бранећи Неготин од Турака 1813. год. Чучук Стана се са због склонила у Панчево, затим Бечкерек и Белу Цркву и тамо је упознала грчког јунака Георгакиса Олимпија, члана грчке Хетерије. Он је био Вељков ратни друг. Пред почетак Грчког устанка 1821. год. преселила се са Георгакисом, сином Миланом и устаницима у Влашку. Када је Георгакис погинуо у Молдавији, Стана се са његовом децом преселила у Хотин у Русију и 1842. год. коначно се доселила у Атину, главни град независне Грчке.

Марта 1845.год. грчке новине „Хронос” објавиле су неке детаље из њеног живота у Атини (4 године пре њене смрти). Чучук Стана је тада имала 45 година живота.

„Хронос” је објавио следеће детаље:

„Георгакис јој је одлазећи у смрт предао своја два ситна детета (мушка) и кћер рођену у години његове погибије и замолио је, да их преда грчкој нацији. Они се од пре три године налазе у Атини.

Георгакис Олипије (војвода Јоргач из грчког устанка) био је богат и све што је имао од имовине, предао је народу. Суму од 6500 драхми уручио је Ипсилантију вођи Хетерије. Породица Георгакиса Олимпија данас је на просјачком штапу. Има пензију од 140 драхми а синови су почасни потпоручници и немају никакву плату. Олимпијеви синови не могу да изађу из куће јер су им лактови поцепани, а жена Георгија Олимпија нема хаљине да изађе из куће и'да моли министра за помоћ. Уз остале несреће и болест је напала овај дом и иконом (свештеник) је посетио породицу Георгија Олимпија, човекољубиво плативши лекарске трошкове. А она се гола и боса спрема да оде из Грчке..."

Без коментара, наравно!

Трагом вести о местима рођења Чучук Стане и хајдук Вељка Петровића, Сиколу и Леновцу, дознали смо нешто о њиховим домовима данас. Наиме, 28. августа (на Велику Госпојину) сваке године у Леновцу се организују Хајдук Вељкови дани. У селу је тога дана велика светковина, обилази се спомен кућа Вељкова, организују се сусрети села, надмећу се фолклорне групе.Тај дан је у знаку народног весеља. У посету им долазе мештани Сикола (побратимљена села), а Леновчани узвраћају посету Сиколу 8. августа (на дан преподобне мученице Параскеве), дана посвећеног Чучук Стани. Њена кућа у Сиколу буквално не постоји, срушена је, али Сикољани чувају успомену на њу.

Лепо је, што су села побратимљена и што се макар и на овакав начин чува од заборава јунаштво и храброст хајдук Вељка Петровића и његове жене Чучук Стане.

Наташа Кржојевић 7/4

РЕПРИНТ

ШАЉИВА СТРАНА

ВИЦЕВИ

Иду два хлеба улицом и виде пицу. Кажу један другом:
- Види, сељанку, колико се нашминкала!

Како Црногорац пореди придеве?
- Љеп, љепши, а виђе мене!!!

Срео Мују пандура и упита га:
- ИИИзвини, ззznaш ли гггде се нннналази шшшкола за мммуцање?
Пандур ће на то:
- Шта ће ти школа, одлично муцаш!

Наставница пита Перицу:
- Колико је дуга Морава?
Перица одговара
- Седам центиметра без филтера.

Расправљају Македонац, Словенац и Црногорац о томе у коју би се животињу сваки од њих претворио када би изненада избио рат. Каже Словенац:
- Ја бих да сам тигар.Он је брз, за трен ока би побегао.
Македонац:
- Ја бих да сам птица.Полетим и нестанем.
Размишља Црногорац , па после неког времена одговори :
- Ја бих да сам змија. Лежи, а бежи !

Марија Васић 8/2
Марина Марковић 8/2

Који ће бити нови главни град Србије и Црне Горе?
(Улцињ, има.Солану).

Како у Босни препознају интелектуалца?
(Не мрда уснама док чита !).

Која је опрема потребна плавуши да трчи 100 метара?
(Карта и компас)

Шта мисли плавуша да је светлосна година?
(Дванаестомесечни рачун за струју).

Зашто плавуша ставља супу у колач?
(У рецепту пише „једна супена кашика").

Драгана Величковић 5/3
Ивана Станојевић 5/3

ДА ЛИ ЗНАТЕ ?

ЗАШТО ДАН ТРАЈЕ 24 ЧАСА?

Поделу дана на часове, минуте и секунде измислио је сам човек, према ономе што се догађа у природи у једном дану. Помоћу звезда научници тачно могу да измере време по звезданим часовницима који се налазе у опсерваторијама. Звездани дан почиње од тренутка када једна звезда пређе преко меридијана и траје до момента када поново пређе меридијан. Звездани дан траје 23 часа, 56 минута и 4,09 секунди (због практичног живота узима се 24 часа). Стари људи су сматрали да дан траје од изласка до заласка Сунца, стари Грци од једног до другог заласка Сунца, а Римљани од поноћи до поноћи. До проналаска часовника рачунало се да дан и ноћ трају по 12 часова, али подела није тачна јер се дужина дана и ноћи разликовала у појединим годишњим добима. Данас је у већини земаља света, законом утврђено да дан траје 24 часа од поноћи до поноћи према римском рачунању времена

Иван Бовдурец 5/4

ЂАЧКИ АФОРИЗМИ

1. **Земља нам је лепа.**
   Шта вреди кад је ситна и јефтина.
2. **Некада је Гилгамеш тражио травку вечне младости:**
   Млади данас траже пензију вечне старости.
3. **Праисторијски људи лечили су се травкама и меленима.**
   Данашњи се лече чекањем у ред за рецепт.
4. **Школе су нам лепе и чисте!**
   Само су нам графити јако прљави!
5. **Нисмо ми вандали како неки мисле, само разграђујемо оно што су они створили.**
6. **Не мењамо га ми с положаја, а камо ли по падежима.**

Јована Лукић 8/2

Ђ.У. ✿ 12. мај 2003. ✿ 24

РЕПРИНТ

С	Н	Е	Р	А	Д	Н	А	Ж	Е	Н	А
Е	В	Р	О	П	А	В	У	А	Г	Р	К
Љ	А	Р	К	М	А	М	А	Р	Х	Р	Е
В	А	Г	А	Н	Н	Т	О	И	И	И	А
А	Ј	Р	М	И	А	М	Е	Т	Л	А	Р
Л	И	И	У	К	А	П	И	И	А	А	О
С	Х	В	Ш	Р	И	Р	М	С	Н	М	Г
О	О	А	Е	С	А	О	В	У	Д	А	А
В	Р	Л	К	Т	В	З	Б	И	А	А	Т
А	А	О	А	И	А	О	В	У	Р	Н	Е
Р	П	Р	Е	П	О	Р	О	Д	А	У	В
П	Н	О	Е	М	И	С	И	Т	Е	В	С

Пронађи речи из осмосмерке:

АНА, АРХИЕПИСКОП, БУНАР, ВАГА, ВЕТАР, ВИРУС, ВРАЧАР, БУНА, ГРОМ, ЕВРОПА, ЖАРИТИ, КРАЉ, КРИТИ, КРСТ, ЛИМОВИ, МАМА, МЕТЛА, МУЖ, НЕРАДНА ЖЕНА, ПАРОХИЈА, П Р А В О С Л А В Љ Е , ПРЕПОРОД, ПРОЗОР, РАТАР, РАШКА, РИВАЛ, СВЕТА ГОРА, СВЕТИ СИМЕОН, ТАМА, УРНЕ, ХИЛАНДАР, ХИМНА, ХРАМ, ШУМА.

Преостала слова дају коначно решење!

Данијела Огашановић VIII-3
Марија Војиновић VIII-3
Зорица Демировић VIII-3

РЕПРИНТ

ТРАДИЦИЈА

Крсне славе, обичаји и веровања код Срба
Славски обредни предмети

Обредни предмети

У овом броју часописа упознаћемо вас са славским обредним предметима, њиховом симболиком и значењем. Они су утврђени у доба светосавских реформи и користе се и данас. То су: ВОДИЦА, СЛАВСКИ КОЛАЧ, ЖИТО (КОЉИВО), ВИНО. СВЕЋА, ТАМЈАН и ИКОНА.

ВОДИЦУ доноси свештеник (парох) у свечареву кућу неколико дана пре славе. То је обична, природна вода која је освећена (очишћена) од злих, невидљивих сила. Свештеник струком босиљка умоченим у освећену воду кропи дом и укућане а њом се меси и славски колач. Чином свећења водице почињу непосредне припреме за саму славу.

Дан уочи славе домаћица меси СЛАВСКИ КОЛАЧ од белог, пшеничног брашна који симболизује заједничку жртву породице. Када колач добро накисне, на њега се литургијским печатом просфорником (у народу проскурник) утискивала литургијска слова ИС ХС НИ КА. То су иницијали грчких речи ИСУС ХРИСТОС НИКА, што у нашем преводу значи, ИСУС ХРИСТОС ПОБЕЂУЈЕ.

Обредни хлеб се зове ПРОСФОРА и приноси се олтару, користи се у цркви приликом служења литургије, па отуда и као украс на славском колачу. Печат је обично од дрвета, квадратног облика, крстом подељен на четири мања квадрата у које су уписана слова ис хс ни ка. Обликом и наменом, славски колач представља оно што је у цркви просфора принос Богу, бескрвна, уместо некадашње крвне жртве. Колач се у разним крајевима различито украшава што зависи од жеља и потреба оних који славе, али би на колач с обзиром да је литургијског порекла, пожељно стављати украсе библијског значења. То може бити клас пшенице, грозд, голуб као симбол Светога Духа или трострука плетеница око горње ивице колача. Колач мора бити округао јер симболизује вечност а трострукошћу Свето Тројство. Не треба га премазивати жуманцетом јер губи симболичко значење жртве, односно просфоре.

ЖИТО (КОЉИВО) се кува дан уочи славе. Реч кољиво је из грчког језика, од речи коливон што значи зрно пшенице. Као обредни предмет познато је и у другим религијама а у хришћанским обредима се користи од IV века, од Теодора Тирона преко кога је Бог наредио цариградском патријарху, да хришћани кувају жито са медом као жртву хришћанству. Познато је као Теодорово жито које се после литургије освећује и дели народу. На икони је Св. Теодор насликан у војводском оделу, а у руци држи чинију са вареним житом. Жито је у хришћанском обреду видљив знак васкрсења, као што пшеница поново никне из посејаног зрна, тако ће и тела умрлих васкрснути. У славском обреду, жито је симбол вечног живота и са колачем и црним вином носи се у цркву на дан славе, да се обави освећење и благосиљање.

Уметничко јаје

ВИНО се помиње у Библији као жртвени принос, њиме се прелива славски колач при резању (ломљењу) и жито. Оно је симбол Христове крви која нас чисти од грехова у светој тајни причешћа, па самим тим и један од најважнијих симбола у хришћанству.

СВЕЋА је у славском обреду замена жртвеног огња и без ње нема ни славе. Она се прави од пчелињег воска. Светлост свеће симболизује уверење да су домаћин и његови укућани синови светлости која осветљава пут у Христово царство истините светлости. Свећу пали домаћин када свештеник дође у кућу да свети жито и реже колач и тада почиње славски обред.

ТАМЈАН је миришљава смола која служи за кађење а наслеђен је из јеврејске религије. Њиме се кади икона, жито, колач, вино, као и читав дом, укућани и гости. Кађењем се разгоне зле силе из дома, укућана и гостију као и из саме славске жртве и Богу приноси духовна жртва.

ИКОНЕ (СЛИКЕ) Христа, Богородице и светаца дуго су биле жариште раскола у хришћанству. Иконопоклонство је нападнуто 726. год. када је цар Лав III под утицајем муслиманске и јеврејске религије које забрањују сликање ликова, наредио да се све иконе уклоне из цркава и униште. Иконоборство (разарање) трајало је више од пола века, па је у одбрану икона устало свештенство које је такву појаву сматрало за јерес и светогрђе. Коначно је иконоборство побеђено 843. год. када је калуђер Методије као жртва иконоборства, проглашен за патријарха. Од XI века преовлађују сликане иконе са ликом Христа, Богородице, апостола, светаца и великих црквених празника. Српске иконописачке школе настале су под утицајем Византије и Грчке. Нису сачуване српске иконе из Рашке и Зете а из доба Немањића сачуване су у Богородичној цркви у Студеници, где су уз Христа и Богородицу осликани Св. Никола и Св. Стефан Првомученик који је био изабран за заштитника владарског рода Немањића. У литургијској служби установљен је култ Стефана Немање који је утицао на стварање српског фреско-сликарства.

Сви обредни предмети су дубоко утемељени у традицију српског народа од примања хришћанства у 9. веку. Њихова симболика се знатно изменила са развојем модерне цивилизације и у односу на сеоску и урбану градску средину.

Ивана Гојковић 8/2

Ђачки универзитет ✦ 10. мај 2006. ✦ Страна 8

РЕПРИНТ

ГОДИНА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

Навршава се 150 година од рођења светског генија Николе Тесле, а 10. јул је проглашен за Међународни дан Николе Тесле.

Родио се 1856.год. у Смиљану код Госпића у породици оца Милутина Тесле ондашњег месног свештеника и мајке, домаћице Ђуке. Његова родна груда је у то време припадала српској Војној Крајини у Хрватској, која је до 1883. год. припадала Аустроугарској. Тесла је чином рођења добио аустроугарско држављанство са којим се отиснуо у Европу и САД.

Србин по пореклу, обдарен за научни рад из области електротехнике и физике, Тесла је стигао у Њујорк 1884.год. и ускоро, 1889.год. добио је и америчко држављанство.

На Нијагариним водопадима је саградио прву хидроцентралу из које је 1897.год. потекла у свет прва струја. Од 13 патената из ове области, Теслиних је 9, а то су:

- Трофазни систем за пренос електричне енергије
- Индукциони мотор и обртно магнетно поље
- Генератор и трансформатор за струје високе фреквенције (Теслине струје)
- Систем за бежично управљање и давање знакова на даљину
- Систем осветљења помоћу лука итд.

За боље разумевање Теслиних открића као пример показује то, да свако домаћинство на свету користи Теслине моторе у кућним апаратима, у веш машини су уграђена 3 његова мотора : за бубањ, програматор и пумпа за воду.

Никола Тесла
(1856–1943)

Грађанин света, генијалац Тесла, био је велики поборник за мир и прогрес човечанства, а живео је скромно и бедно у хотелској соби број 3327 у Њујорку у којој је и умро 1943. године.Једини је Србин на свету који је два пута сахрањиван ; први пут је покопан а после два месеца је његово тело спаљено по његовој и жељи његове родбине. Урна са пепелом донета је у Београд у музеј "Никола Тесла".

Теслино меморијално друштво у Њујорку је 2001.године поставило плочу са натписом на хотелу у коме је живео и умро. Установљена је и физичка јединица "тесла" у помен на његово дело. Држава Србија планира изградњу Теслиног споменика на Нијагариним водопадима у САД.

Просудите сами колики је значај Теслиних открића за човечанство и како му се то исто човечанство одужило до данас?

Маријана Поповић 6₁

Драги млади читаоче,

Сигурно си већ чуо да добром производу не треба реклама његов квалитет обезбеђује продају. Међутим, у данашњем убрзаном "дрп" свету реклама значи много (некад једино или пресудно). Филмска машинерија само донекле помаже читање књига јер они мање вредни задовоље своје страсти гледајући филм па књигу по којој је филм настао никад и не прочитају, иако филмаџија нема обавезу да се придржава тзв. литерарног предлошка. Поред тога нове књиге имају снажну медијску "гурку" јер издавач жури да врати уложени новац и, наравно, заради.

У таквим околностима неке друге, старије књиге губе трку, посустало седе на полицама библиотека (или чаме заборављене у некој гаражи или шупи - сачувај боже) и чекају неког радозналог, авантуре жељног читаоца да их узме и читајући схвати да добра литература није почела са Харијем Потером, Амосом Дарагоном или Саром Б. Савић.

Још у 19.веку пољски књижевник **Хенрик Сјенкјевич** написао је узбудљиву пустоловину двоје деце у срцу Африке. Његов роман ***Кроз пустињу и прашуму*** води нас у немирне египатско-суданске пределе у време европских колонијалних освајања. (Ето везе са историјом и географијом!) Не само што ћеш открити како тај колонијализам изгледа "с наличја" него ћеш упознати егзотични свет Африке и схватити колико човек тј. дете мало познаје себе и сопствене особине све док не буде принуђен да се бори за опстанак.

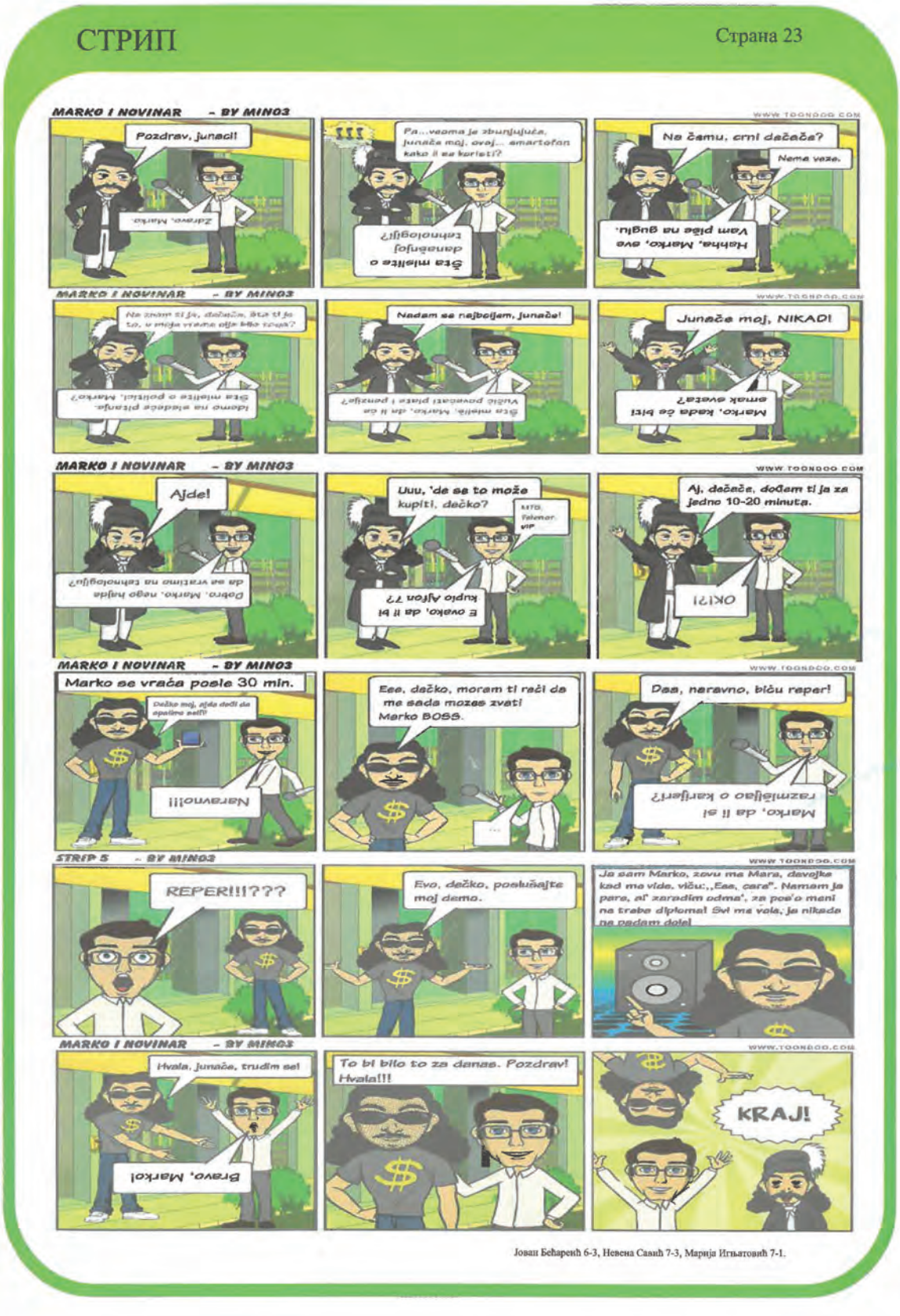
А много пре него је некоме пало на ум да сними филм "Драга, смањио сам децу", **Јан Лари** је написао роман **Карик и Ваља**. Деца и "луди" научник бивају смањени и ето простора за узбудљиву авантуру. Посебну драж овој књизи даје чињеница да је Јан Лари биолог, па пратећи Карика и Ваљу много можеш да сазнаш о ботаници и зоологији из оног најближег угла, толико блиског колико сам никад нећеш моћи да се приближиш јер ко ће тебе смањити.

И за сам крај за све сладокусце жељне добре књиге и историјске ароме књига коју је написао Василије Јанчевецки под псеудонимом **В.Јан.** То је прича о немилосрдном Џингис- кану и његовој свирепој војсци испричана као исповест човека који је био сведок (значи, треба му веровати) када је риђобради владар са разјареним војницима летео на неуморним коњима и остављао за собом пустош и смрт. Сазнаћете много о самом Џингис-кану али и о уређењу монголске војске и о томе шта све крије иза себе владарска одговорност. Дакле, тражите роман који се зове ***Џингис-кан.***

До скорог виђења на Дечјем одељењу Народне библиотеке Бор поздравља вас ваш библиотекар

Весна Тешовић

РЕПРИНТ

СТРИП
Страна 23
MARKO I NOVINAR – BY MINOS
Pozdrav, junaci!
Zdravo, Marko.
Pa...veoma je zbunjujuće, junače moj, ovaj... smartofan kako ti se koristi?
Šta misliš o današnjoj tehnologiji?
Ne znam, Marko, ova vam piše na gugli.
Nema veze.
Ne znam ni ja, dečiću, šta ti je to, u moja vremena ništa bilo tehnik?
Idemo na klađenje pizama. Šta misliš o politici, Marko?
Nadam se najboljem, junače!
Šta misliš, Marko, da li će Vučić povećati plate i penzije?
Junače moj, NIKADI
Marko, kada će biti mnak svetra?
Ajde!
Dobro, Marko, nego hajde da se vratimo na tehnologiju?
Uuu, 'de se to može kupiti, dečko?
MTS. Telenor. VIP
E ovako, da ti bi kupio Ajfon 7?
Aj, dečače, dođem ti ja za jedno 10-20 minuta.
OK!?!
Marko se vraća posle 30 min.
Dečko moj, ajde dođi da opalimo zeli!!
Neravno!!!
Eee, dečko, moram ti reći da me sada mozes zvati Marko BOSS.
Daa, neravno, biću reper!
Marko, da li si razmišljao o karijeri?
STRIP 5 – BY MINOS
REPER!!!???
Evo, dečko, poslušajte moj demo.
Ja sam Marko, zovu me Mara, devojke kad me vide, viču:,,Ese, care". Nemam ja pare, al' zaradim odma', za poe'o mani na trebe diplomal Svi me vole, ja nikada ne padam dole!
MARKO I NOVINAR – BY MINOS
Hvala, junače, trudim se!
Bravo, Marko!
To bi bilo to za danas. Pozdrav! Hvala!!!
KRAJ!
Јован Бећаревић 6-3, Невена Савић 7-3, Марија Игњатовић 7-1.

РЕПРИНТ

ДАН СА ПОЛИЦАЈЦЕМ

Као чланови новинарске секције, имали смо ту част и задовољство да један дан проведемо са школским полицајцем Банетом Јовановићем и да сагледамо ствари из његовог угла.

Целог дана смо провели са њим у школи, а онда, на наше велико изненађење, посетили смо **МУП Бор**. Током посете смо се упознали са разним просторијама и пословима разне врсте. Као и на сваком послу и у полицији сваки полицајац има своју дужност и посао који му је свој шеф наредио. Чинови су звездице које полицајци имају на раменима и полицајац са мање звездица мора да слуша оног ко их има више.

Посетили смо дежурну и саобраћајну службу које су најважнија места у полицији зато што сви људи који окрену број **192** упућују позив у дежурну службу из које се информације преносе даље. Такође смо посетили одељење полиције на коме раде форензичари који са својим стручним прибором одлазе на место злочина и траже трагове и отиске помоћу којих касније налазе криминалца.

Упознали смо се и са радом полиције на терену и научили смо пуно ствари које нисмо знали о полицији. Полицајци су били супер и били су сјајни домаћини зато што су и поред својих обавеза, одвојили време за нас. Посебно се захваљујемо нашем Банету на разговору и посвећеном времену.

Било је лепо, сада знамо какав је посао полицајца и зашто је то и тежак, али и врло леп и достојанствен посао.

РЕПРИНТ

ДАН СА....

Страна 13

Које године сте постали школски полицајац?

Пројекат „Школски полицајац" започет је од стране „МУП-а Републике Србије" 2002. године, у оквиру кога сам марта месеца исте године похађао и завршио обуку за школског полицајца. Циљ пројекта је унапређење безбедности ученика, наставног и ненаставног особља школа, имовине школа, спречавање проблематичног понашања и смањење број прекршаја и кривичних дела у близини обарзовних установа.

Шта је све потребно да бисте постали школски полицајац?

Један од најбитнијих предуслова је да волиш то што радиш, а што сам ја имао и прилике да остварим, све захваљујући поверењу који су ми указале старешине у Полицијској управи у Бору. Поред одређених предиспозиција према послу, потребна је и стручна обука за рад са децом и малолетним лицима.

Који су најбољи тренуци у Вашем послу, а који најтежи?

Најбољи и најсрећнији тренутак на мом послу је када у школу долазе ђаци прваци, а да одлазак ученика завршних разреда је уједно и срећан тужан за себе. Срећан је јер су завршетком школе направили велики корак у свом животу, а тужан јер се после осам година дружења растају. Могу да нагласим да када неко воли свој посао, онда не постоје тешки тренуци.

По Вашем мишљењу, који су најчешћи проблеми са којима се сусреће данашња омладина?

Са наметнутим савременим начином живота, данашња омладина постаје све нетолерантнија, а самим тим и њихови поступци су на одређен начин непромишљенији. Тако да се намеће потреба за подизањем нивоа свести, и развој безбедоносне културе и самозаштите младих.

На који начин сазнајете да је неко починио прекршај или кривично дело?

У школи у којој радим као школски полицајац, у досадашњем раду није било кривичних дела, дошло је до неких мањих сукоба међу децом које сам решавао у сарадњи са школом.

Које су предности и мане у Вашем послу када је у питању рад са децом?

Предности у раду школског полицајца су те што је све веома динамичан, и што знаш да помажеш некоме ко ће сутра бити тај који ће водити ово наше друштво и помагати и едуковати будуће нараштаје.

Како реагујете на проблеме са којим се сусрећу ученици у школи?

Уколико дође до неких проблеме у школи, предузимају се хитне мере у циљу њиховог отклањања. Те мере предузимају се у сарадњи са родитељима ученика, представницима школе, Центром за социјални рад, а у специфичним случајевима у Вишим јавним тужилаштвом у Зајечару.

Како оцењујете сарадњу са школама?

Нагласио бих да је у мом досадашњем раду на пословима школског полицајца сарадња са представницима школа на изузетно високом и професионалном нивоу, а све у циљу безбедности ученика.

По Вашем мишљењу, шта је потребно како би се унапредили безбедност ученика?

Безбедност деце је у првом плану, а то се може постићи стварањем још већег поверења између ученика и школског полицајца, и већег ангажовања родитеља у спречавању и решавању проблема њихове деце.

Урош Богдановић 7-1, Лазар Попов 7-1 и Жикица Карајмановић 6-1

SHOT ON POCO X3 NFC

SHOT ON POCO X3 NFC

SHOT ON POCO X3 NFC

SHOT ON REDMI 9
AI QUAD CAMERA

SHOT ON REDMI 9
AI QUAD CAMERA

